

MARANATHA

per Pedro Puigvert

MARANATHA

Com va entroncar el títol Senyor amb la vida de l'Església apostòlica? Crist era reconegut com el que governava de manera invisible la seva Església i que durant el culte era present enmig dels congregats en el seu nom (Mt 18:20). Això es veu a través de l'examen d'una molt antiga pregària litúrgica conservada en arameu en 1 Co 16:22: Maranatha.

Salta a la vista la seva importància, ja que aquesta carta està adreçada a una església grega, però el terme roman en arameu tal com era usat presumiblement en la comunitat jerosolimitana. Un estudi detallat de 1 Co 16:22, ha de prendre en consideració que el terme apareix al final de la carta. El context immediat, a partir del capítol 11, entre altres qüestions, tracta de l'ordre en el culte, per cert bastant malmès per la carnalitat dels corintis, tant en el moral com en l'ús dels dons de manera indeguda. És en aquest context que Pau situa l'oració Maranatha.

El terme consta de dues parts: la primera, Mar, vol dir Senyor en arameu. En el seu sentit general s'emprava en el tracte corrent entre persones, igual que fem nosaltres, però en el nostre text el seu sentit és específic i adquireix el caràcter de sobirania. La segona, Anatha, és una fórmula verbal de l'arameu: venir. Però el problema sorgeix quan intentem descompondre la paraula, obtenint sentits diferents segons es divideixi maran-atha o marana-tha.

En el primer cas estaríem davant la tercera persona de l'indicatiu i la traducció seria "el nostre Senyor ve". En el segon cas es tractaria d'un imperatiu que pot traduir-se per el vocatiu: "Senyor nostre, vine!". D'aquí Maranathaes desprèn que el primer correspondria a una confessió de fe i el segon a una oració (invocació). La gramàtica permet dues traduccions, per tant, hem de buscar altres evidències, internes i externes, que ens mostrin per quina de les dues hem d'optar. La possibilitat que es tracti d'una oració i no d'una confessió de fe, té al seu favor les següents evidències:

a *) En el NT les confessions de fe no es registren mai en arameu sinó que totes estan en grec, mentre que sí que hi ha indicis que certes oracions es conserven en la seva forma original, com per exemple Abba (Ro. 8:15, Ga. 4: 6).

b *) El interessant paral·lelisme de Joan a Apocalipsi, on invoquen el Senyor dient: "vine, Senyor!" (22:20). Aquesta oració segueix la mateixa forma imperativa de Maranatha.

c *) En un text de la Didajé, en què es relata un acte de culte i conté la litúrgia, les paraules són gairebé idèntiques a les de 1 Co 16: 22-23, recollint Maranatha com una oració que es pronunciava de forma antifonal abans de partir el pa del Sopar del Senyor.

Per totes aquestes evidències vam arribar a la conclusió que Maranatha era una invocació al Senyor que tenia lloc en el context del culte i de manera especial abans del partir el pa. Això ens ajuda a entendre una mica més el sentit que kyrios tenia per a l'Església primitiva. Abans de res era una oració escatològica, però no es quedava només en un desig del retorn de Crist al final dels temps.

L'Església tenia consciència que quan es reunia estava gaudint de les primícies del que en la consumació de totes les coses serà una realitat perdurable, trobant la seva màxima expressió en el culte abans del Sopar del Senyor, on era contemplat de forma anticipada. Crist ve a la fi dels temps, però mentre arriba, ve al si de l'Església reunida per a la celebració eucarística (Mt 18:20). Això està en connexió amb la frase continguda en l'oració model quan diu: "vingui el teu regne", un regne que ha vingut, està venint i vindrà.

MARANATHA

per Pedro Puigvert

La presència del Senyor és viscuda amb anticipació i això només és possible en el si de l'Església i en el moment especial de partir el pa. El tràgic és quan una església local té el Senyor a la porta i no hi ha comunió possible amb ell, com succeïa a l'església de Laodicea (Ap. 03:20).

Atesa del que s'ha dit, l'expressió ¡Maranatha! tenia el profund sentit d'una oració que no es quedava en una simple petició perquè Crist avancés el dia del seu retorn, sinó que l'Església li demanava que aparegués enmig d'ella per renovar la seva experiència amb el Senyor ressuscitat. El retorn de Crist cobrava així un relleu especial a no estar compromès a una simple espera, sinó que podia ser viscut amb anticipació en el Sopar del Senyor. A més, reconeixien la sobirania de Crist: "Senyor, vine!" El que ve és Senyor, ho fa quan l'Església es reuneix i vindrà de manera definitiva a la fi dels temps 'Maranatha!

Mentre s'ha conservat l'oració en arameu on Crist se li invoca com a Senyor, no succeeix el mateix amb la confessió de fe que trobem en grec: "Kyrios Iesous" (Jesús és el Senyor). Una confessió que feia davant de la pagana "Kyrios Kaiser" (César és el Senyor), ja que no només es refereix a la funció present de Jesús, sinó que abasta tota la seva obra, on aquell que ja era Senyor, després d'haver realitzat l'obra que el Pare li va encarregar, segons les seves pròpies paraules, va rebre doble honor: el seu inherent a la seva naturalesa divina i l'adquirit pel seu triomf sobre la mort al ressuscitar. Per aquest motiu en el missatge que Pere va dirigir als jueus el dia de Pentecosta digué: "Déu va fer Senyor i Crist a aquest Jesús que vosaltres heu crucificat "(Ac. 02:26).